

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban közlendő czikkek soronként 10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székelv-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Káldobó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

Idegen szón.

Sz. Udvarhely, augusztus 8.

Mert az nekik idegen szó.

Itt élnek a magyar államtest életadó melegén, oltalmán és szeretetén és ez a szó mégis idegen nekik. A magyar nyelv, dacára századokra menő együttélésünknek, mind e mai napig soha sem vala szükséges nekik. El lettek a nélkül, mint el voltak oly hosszú időn át a közeledés és megismerése nélkül a magyar fajnak. Nem kényszerítettük mi rá; partikuláris jogállásuk nélkülözhetővé tett minket nekik, nem csak, de igen gyakran ellenségeinkké levének.

Nem szemrehányás gyanánt mondjuk ezt. Tény, mi előtt szemet nem hunyhatni, minek iatő példáján a jövőre, a jövő alkotásaira legalább okulni kell.

Az oláh, a szász, a német nemzetiségűeket értjük, kiknek fiai: a szász, az oláh, a német falusi tanítók évenként hatheti időtartamra itt Székely-Kereszturtt szoktak összegyülekezni, hogy tanulnának magyarul és az elsajátítottaknak vetőmagvát otthon, a községekben, kihintének. Itt vannak az idén is.

Egyszáz és néhány köztanító gyülekezett össze tanulására az édes magyar nyelvnek.

Örömmel üdvözlöttük őket, midőn megjövének, és most, midőn eltávozanak házi tűzhelyeikhez, ismét szívélyesen mondunk vale-t nekik.

Vajha eredménytelj jártak volna itt; vajha jót vinnének haza, irántunk való szeretetet, históriánk alapos ismeretét és belátását annak, mikép türelmes és loyális faj ez a magyar, mely érdekes ragaszkodásukra, áldozatkészségükre a jelenért, és mely a multért tölük a jelenben és jövőben fiui szeretetet, honfiui ragaszkodást méltán követelhet.

Maga a tény, hogy itt vannak, hogy szüksége forog fenn a magyar nyelv állami segély és tekintély mellett való elsajátításának, bizonyít mellet-tük.

Mi mindent megtettünk eddig s teszünk a jelenben is, hogy elbékéljenek a fajok a magyar állam területén, hogy megismerjenek, hogy belássák egymásra utaltságunk szigorú törvényét.

De a kérdésnek társadalmi oldala előnyösebben biztat a megoldás lehetőségével. Jöjjen el hozzánk, iskoláinkra, egyetemeinkre az idegen ajku önmagától, az állami muszáj szó nélkül, hogy társuljon fiainkkal, érintkezék velünk a házi tűzhely barátságos melegénél, s akkor javában fogja látni, hogy álhistoriát, hazug tanoakat ismertettek vele és minket ferdtíve rajzoltak képzelete elé.

A tanítónak otthon jobbára társadalmi helyzete van. Több, a mit helyzeténél, semmint hivatalánál tehet. Érintkezve a falu elemeivel, jobb meggyőződésének a barátság-

gos discursus alatt adhat kifejezést; ellenséges, oktan érzelműeknek tévedéseit, előitéleteit egy-egy jóakaratu közbeszólással, a történet igazságos magyarázatával eloszlathatja; a gyermeknevelés körül, azáltal, hogy a fiatal kedélyből és szívből az otthon nyert rosztat lassanként, észrevétlenül irtogathatja, nagy érdemeket szerezhet. Egy szóval mint polgár, mint ember sokat tehet.

Ezért tartjuk szerencsés gondolatnak az intézkedést, mely őket közénk rendelő és azért üdvözljük távoztukban is őket.

Egy hazában élünk; multunk s annak történelmei állítottak egymás mellé; illő tehát egymást megismernünk is. Mert a történet bizonyosága szerint csak oly fajok élhetnek egymás mellett, kik egymásnak szükségesegek; már pedig valamaddig az önmagunk és egymás megismerésének utját meg nem jártuk: egymásra utaltságunk szembetűnhetetlen.

Ezért kell közelednünk, hogy a sok való és képzelt rossz, mi szíveinkben felhalmozódott, önmagától simuljon el s a békés jövő alapja megvetessék.

De mi ebben, akár a multat, akár a jelent kérdezzük is, hátra nem maradunk. Nem mi vagyunk, kiket szemrehányás illethet.

És mert nem mi vagyunk, kiket vádolhatni, nem mi, kik visszavonással valánk, és mert az elbékeltetés nagy munkájában, a megismerkedés proces-

susában leghatalmasabb tényező a nyelv: örülhetnek velünk az itt időző tanítók is e nyári tanfolyamnak, mely lehetőséget nyújt nekik a magyar nyelv ismeretének alapját megvetetni.

Az alapon aztán könnyű leendő a továbbépítkezés műve és minél több buzgósággal, minél több szorgalommal járultak a tudomány forrásához, annál könnyebb a továbbiak elsajátítása.

Az bizonyára üdvös és hasznos leendő nekünk, ha ők jóval megrakodva térnek haza; de gyümölcsöző nekik, fiaiknak, unokáiknak is, kiknek sorsa, hogy e földön éljenek. E föld, mit egy ezredéves mult vívódása, küzdelme szentele magyarrá: az ő édes hazájuk is. Hazájuk mint polgárok-nak, mint az állam politikai tényezőinek, kik mint emberek, születhettek tót, német, szász és oláh anyától, de kik mint polgárok, csak magyarok lehetnek.

E meggyőződéssel távozzanak körünkől a tanító urak, hogy egy év leforgása alatt ujjalag örömmel üdvözlhessek őket itt!!

Sajgó.

A tiszá-eszlári bünpor. A nyiregyházi kir. törvényszék f. hó 3-án kihirdetett ítéletével a tiszá-eszlári bünporben valamennyi vádlottat felmentette és a letartóztatottak szabadon bocsátása elrendeltetett. Az ítélettel azonban sem a közvélemény, sem Szalay magánvádoló nincs megelégedve. Szalay az ítéletet megfélebezte s jelentést tett Zoltán János alispán-nál, hogy a dadai holttestet illetőleg fon-

A „Székelyföld“ tárczája.

A sehonnai.

— Beszély. —

Irta: Gödri Ferencz.

(Folytatás.)

A gyöngéd rokonok vigasztalták Gábor urat, s ő, mint áldott, jó lélek, hajlott a szép szóra és lassanként magához is tért. Vigasztát és minden örömet, természetesen, két kedves gyermekében találta. De a mint évről-évre gyarapodtak ezek, úgy vénült rohamosan Gábor ur, pedig még „csak“ ötvenen járt tul pár évvel. Gyámoltalanná, gyermekessé lett, könnyen beleegyezett bármibe s egészen mások segélyére volt utalva. Így került aztán uradalmának kormányzása egy agglegény, és házi bajainak igazgatása egy vén kisasszony kezébe.

Gábor ur fiából, Elemérből, szép daliás gyerek vált, sugár termettel, gesztenye barna hajjal, erős tűzü fekete szemekkel s arczán a dacz és büszkeség bizonyos kifejezésével. Rakoncátlan pajkos egy legényke volt, de komoly, nemes gondolkodású ifjúvá lön. Iskoláit a fővárosban végezte, aztán utazni ment a civilizált nyugatra, jelenleg

pedig épen, mint talpig kész ember, indul haza, és ez okozta a kishidasi kastélyban ama nagy nemzetiszinü készülődéseket egy impozáns fogadtatáshoz, melynek élén a jó Gazsi bácsi áll.

Kishidason tehát kedves vendégeket várnak, mert hát mint Elemér legutóbbi levelében megírta, egy derék barátját is magával hozandja, ki néhány hetet, esetleg hónapot fog körükben töltöni.

Gazsi bácsi kiabál az udvaron, Ágota kisasszony parancsolgat a termekben, az öreg Gábor ur pedig hátrattett kezekkel sétál a kertben s csendesen számlálgatja a napokat, míg végre kisüti, hogy a bizony holnap már itt lesznek, holnap már itt lesznek! És végül Marika, azaz a szép Mari, a kishidasi kastély szemefénye, szintén mit tegyen egyebet, mint hogy szaladgál egyik szobából a másikba, majd a kertbe, majd ismét a szobákba, nincs egy pereznii nyugta, mert hiszen holnap már itt lesznek, holnap már itt lesznek! . . . Aztán milyen is lehet most az az Elemér, ki már látta Bécsset, Berlint, Párist és ki már egy hosszú év óta nem volt honn. Épen most mult egy éve, hogy elindult, május kezdetén . . . De ez még mind semmi, hanem jön ám egy ide-

gen ur is vele, egy mérnök, ki Elemérnek jó barátja. — Budapestén ismerkedtek meg. Hát az vajjon milyen lehet? De ritkán látni Kishidason pesti embert! — Jaj, de ki tudna most ezen gondolkozni, hiszen holnap már itt is lesznek, holnap már itt lesznek! . . .

Az idő is, mintha tudomással birna a kastélyban történetekről, szépen neki derült. A tavaszi nap kellemes meleggél árasztja el az egész tájat. A vén park is, melynek közepén a Hidas-familia kastélya van, teljes díszbe öltözött. A kastély előtti virágtáblák, melyeken meglátszanak Mari gondos kis kezei, pompáznak a verőfényen s a lombok alatt kanyargó szépen tisztított utasokák pedig mintegy hívogatják az embert a sürribe. Még a vén kastély is új ruhát öltött. Krájezler ur pontosan teljesítette Gazsi bácsi parancsát s szépen kiféherítette a falakat az alsó ablakpárkányig, azon alul pedig bezöldítette; azonban saját jobb színe-érzékének hódolt, midőn a zöld színt csak nagyon halványan engedte érvényre jutni. A hidas kastély különben egyszerű, magas földszintes épület; e század elején divatozott nagy kettős födéllal. Homlokzatán ivezett ablakai vannak, melyekkel a Kishidas felé kanyargó országútra s a szép Maros

völgyére bámul. Nincsen sem a falu közepén, sem valami „emelkedettebb helyen“, mint rendesen az ilyen épületek lenni szoktak, hanem épen a falu végén egy gyümölcsfákkal sűrűn beültetett domb aljában, hol agg hársak és vadgesztenyefák ölelik körül, melyek közül messze kilátszik vörös födéllal, fehér falai- és nagy ablakaival. Egyik oldalán lapos, üvegfedelű, toronyszerű épülettoldalék emelkedik, a „csillagos torony“, melyet Gábor ur bújában építtetett volt, mikor özvegygyé lett, hogy legyen honnan álmátlan éjszakáit a csillagos ég tanulmányozásába ölje. Most már csak lomtárnak és messzelátónak használják.

Ennek tetejébe tűzik ki a nemzeti zászlót Gazsi bácsi parancsára, midőn a várva várt napon egy kanyarodónál végre feltűnt, a Miska bá' által kormányzott kocsis az utasokkal.

Megérkeztek szerencsésen. Fölösleges mondanom is, hogy a Gazsi bácsi által rendezett nemzeti színü fogadtatás „nagyszerű“ volt.

A harsány „éljen“ kiáltások elhangzása után Elemér és barátja siettek föl az udvar felőli terrasz lépcsőin, hol már tárt karokkal és könnyes szemekkel várt a jó öreg

tos leleplezéseknél jött nyomára; hogy egy irtózatosszerű cselekményről van szó, amelynek felderítése a legnagyobb szenzációt fogja kelteni. Nyiregyháza a védők ablakait kövel bedobálták, sőt az utcán is megtámadták a védőket. Pozsonyban is zsidóellenes zavargás volt, melyet azonban a katonaság elnyomott.

Ischia veszedelme.

Casamicciolának szomorú képe félig-meddig megváltozott. Valamennyire már helyreállították a rendet; a betegeket, sebesülteket elszállították Nápolyba, a megmaradtakat elhelyezték a sátrakban, a halottakat eltemették s a kiket ezentul találnak, azokat is eltakarítják hamarosan. A kétségbeesés zaja elmúlt s az ember nem hall egyebet, mint a tisztek parancsszavát, az ásókat és fejszék ütéseit, meg az őráratok lépteinek dobogását. Az őrizet nagyon szigorú. A detektívek, karabélyosok, rendőrök és gyalogos katonák sűrű kordont alkotnak. A gyanús embereket nem eresztik be Casamicciola kikötőjébe s a tolvajok Ischiában vagy Forioban kénytelenek partira szállani s mértőföldre gyalogolni, a míg valamihez hozzáférhetnek. A háziállatok persze szanaszét kóborolnak, de lassankint visszakerülnek a városba.

Forioban szintén nagy pusztítást tett a földrengés s a megmaradt házakat is le kell majd rombolni, mert szörnyen meg vannak rongálva. Csodálatos azonban, hogy itt teljesen ép házakat is találunk, melyekből nem költöztek ki a rendes lakók. Hogy miképp állhatják a holttestek undorító szagát, az teljességgel érthetetlen; a tisztek, kik a krimi hadjárat óta minden hadjáratban ott voltak, egytől-egyig megbetegedtek.

Forioban is az utcákra omlottak a házak s romjaik közt ember nem járhat. Hanem azért a helység sokkal kevesebbet szenvedett, mint Casamicciola. Boltjai, vendéglői közül maig is nyitva van néhány.

Most már Forioban is ássák a romokat, de csak halottakat találnak alattuk. Élő tehenekre, kecskékre, sertésekre nem ritkán akadnak, sőt egy papagáj is került napvilágra, mely két napig volt eltemetve. Nagyon vidám volt s eldarált minden mondókáját. Mondják, hogy az állatok jóval előbb megéreztek a veszedelmet.

Nápolyban is helyreáll lassankint a nyugalom s csak a nép alsóbb rétegein lát-

szik még izgatottság. Az emberek kinn a szabadon aluszszák át az éjszakákat, hogy ne jussanak a házak romjai alá, ha földindulás támad.

*

Nápoly, aug. 5. A központi segítőbizottságot állandóvá nyilvánították. A prefekt gyakran látogatja a kórházakat. Az elpusztult városok levegője javult. Eddigél 760 holttestet temettek el. A fasátrak fölállítására gyorsan halad. A szerencsétlenség által sújtottak javára eddig másfél millió líra folyt be. Nem valószínű, hogy a romok alatt még élő emberek volnának. Az a hír, hogy tegnap egy élő gyermeket szabadítottak ki, nem nyert megerősítést.

176—1883. g. e.

Jegyzőkönyv

a csikmezei gazdasági egyesület igazgató választmányának 1883. augusztus 6-án Madár Imre egyesületi alelnök vezetés alatt tartott üléséről.

Jelen vannak: Becze Antal, Márton Ferencz, Cziko Sándor, Deák Ignác, Antal József, Ferenczi István, Dr. Molnár József, Baka János, Kovács Gergely és Nagy Imre egyes. titkár.

1. Elnök az ülést megnyitván, felhívja titkár előterjesztéseinek megtételére.

2. Olvastatik a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek 1883. február 25., 26. és 27-én tartott nagygyűlésén felvett s egyesületünkhez megküldött jegyzőkönyv kivonata. — Tudomásul vétetik.

3. Olvastatik a zemplénmezei gazdasági egyesületnek f. évi május 3-ról 121. sz. alatt a magyar leszámítoló és pénzváltó bank működésének tárgyában kelt felhívása. — Tudomásul vétetik.

4. Olvastatik az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztálya által Kolozsvárt f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-ik napjain tartandó II-ik tenyésztéskiallítás programja. — Tudomásul vétetik, a tagok figyelmébe ajánlatik s a küldött programok az érdeklődőknek kiosztatni határozatnak.

5. Olvastatik földműv. miniszter ur ő nmgának f. évi 19.557. számú leirata, mely mellett a tottrix pilleriana és a rhynchirites betületi irtása tárgyában a törvényhatóságokhoz intézett rendelkezések másolatát megküldi. — Egyesületünk területén szőlő nem lévén, a leirat tudomásul vétetik.

6. Titkár bemutatja az országos gazda-

sági egyesület által megküldött aláírási kötelezvény és alapítólevél mintáját, valamint ugyanazon egyesület alapszabályait, melyeknek értelmében a gazdasági egyesületek országos szövetségébe való belépés feltétele az, hogy az országos gazdasági egyesület évdíjas tagjává 6 évi időtartamra évi 10 frt tagsági díj fizetése mellett iratkozik be egyesületünk. — Igazgató választmány az országos szövetségbe lépés eszméjét már eleve pártolván, most a belépést a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében elhatározza s megbizsa elnökséget, hogy az országos gazdas. egyesület évdíjas tagjai közé való felvétel érdekében egyesületünk nevében a szükséges bejelentést tegtgye s az aláírást teljesítse.

7. Olvastatik földműv. miniszter ur ő nmgának május hó 24-ről 24.191. szám alatt a megyei közgazdas. előadók támogatása érdekében intézett felhívása. — Tudomásul vétetik.

8. Olvastatik földműv. miniszter ur ő nmgának idei május 21-ről 23075. sz. a. kelt értesítése, mely mellett a gazdasági tanintézeteknek 1881—1882-ki tanévi állásáról szóló jelentést egyesületünknek megküldi. — Tudomásul vétetik.

9. Olvastatik Máday Izidor miniszteri oszt. tanácsos, egyes. tiszt. tag és egyesületünknek a f. évi május hó 25-én a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagy gyűlésén megbízott képviselő levele, mely mellett ugyanazon gyűlésen vezetett jegyzőkönyv kivonatát megküldi. — Máday Izidor tisztelet. tagnak egyesületünk képviselőtében tanusított szíves fáradságáért köszönetet mond választmányunk, a megküldött jegyzőkönyvi kivonatot pedig tudomásul veszi.

10. Olvastatik földművelési miniszter ur ő nmgának f. évi június 21-ről 24971. sz. a. kelt leirata, melyben értesíti egyesületünket, hogy a f. évben Bolognában rendezendő kiállításra egyesületi küldötteink utazási költségeit a hasonló célokra szolgáló alap korlátolt volta miatt nem fedezhetvén, egyesületünknek ez iránt intézett kérését nem teljesítheti. — Sajnálatosul vétetik tudomásul, s miután egyesületünk anyagi ereje a bolognai kiállításra küldendő képviselők költségei fedezését ezuttal meg nem bírja, igazgató választmány a tervbe vett képviselőküldésről kénytelen lemondani.

11. Olvastatik földműv. miniszter ur ő nmgának idei június 15-ről 16.1422. alatt valamennyi gazdas. egyesülethez az aranka-irtás érdekében megküldött körlevele. —

kedves gyermekeit is; két bájos leányát: Lilit és Málit, meg a Zsigorásy-család büszkeségét, egyetlen fiát Károlyt, azaz: „Sárlt“. Egy másik kocsi Kólonté bácsi bujt elő, a megtestesült anekdota, kinek viczei hét megyében híresek; különben huszárkapitány volt negyvennyolczban, most pedig nagy ívő és nagy evő.

A harmadik szekéren Zagoni Gyuri bácsi jött áldott jó lelkű s egyszersmind neki gömbölyödött drága életpárjával és kedves leányával Erzsikével, kiről, mint a leányos mamák suttozták, egyszer Elemér valahol azt mondotta volt, hogy megenni való egy czukros kis baba... (!) A minek bizony fele sem volt tréfa. — A mi Gyuri bácsit illeti, ő folyton politizál és vitatkozik; hanem aztán a mit ő mond, az meg van mondva s az ellen még herköpáter se beszéljen. A negyedik kocsi Czéczi néni hozta. Ez meg mindent tud, mindenhez ért, mindenbe beleszól, veszedelmes egy nyelve van és tíz frifitól se fél. Az ötödikben felső és alsó galanthai méltóságos Galanthai Gergely ur, a megye főispánja jön fiatal nejjével Zelmával, ki oly halkan beszél, hogy a ki hallgatja, sem érti meg s oly légies, hogy a szellő is elragadná, ha félmázsás aranylánc nem volna a nyakában. Aztán hogy a hatodik, hetedik és Istent tudja hányadik kocsi még kit hozott, kit nem, azt ki tudná mind egy szuszra elmondani?! Elég az hozzá, hogy válogatott szép társaság gyűlt egybe.

(Folytatása következik.)

Tudomásul vétetik titkár azon előterjesztése, hogy a felolvasott körlevél a gazdasági közönség idejekorán való tájékozása végett az egyesületi közlönyben már közölve volt.

12. Titkár bemutatja Wass és Riemer székelyudvarhelyi gépraktáros cég ajánlatát, melyben a beszerzésre tervbe vett szénagyűjtő, rétgyalu és porhanyító eke szállítására ajánlkoznak s egyuttal az említett gazdasági eszközök rajzát és ár-ajánlatát is megküldik. — Tudomásul vétetik, a kiküldött bizottság figyelmébe ajánlatik. (Folytatása köv.)

Községi ügyek.

Papolecz, 1883. július hava.

(Vége.)

Alig egy pár évvel ezelőtt a pünkösdi ünnepek egyik napján a község háza nagytermében az ev. ref. egyháznak teljes gyűlése volt. Ezen a gyűlésen egy beszerzendő vízi puska alapja javára egy aláírási ív forgott kézzől kézre. Adakozások is történtek s begyűlt mintegy 25—30 frt. De azóta hallgat a krónika ezen ügyről. Anyait tudunk, hogy egyik községi előjárónál minden gyümölcsötetés nélkül le van tétéményezve s községünknek még ma sincs vízi puskája. Az egész tűzoltó eszköz két vízfecskendőből és két darab vaskankóból áll. Nemde szép gazdaság ez? Ily célra nem jut évi 4000 frt évi bevételből. De minek is vízi puskát, tűzoltóeszközt? Hisz az „Adria“ és „Duna“ biztosító társaságoknál biztosítottunk épületeinket s így azok szükség felettieké váltak. Ha el talál valaki égni, ugys megfizeti a biztosító társaság. Különben az „Adria“ biztosító társaság utazó ügynökei megígérték, hogy minden 50 biztosítás után adnak egy vízi puskát. „Ígért szép szó; ha megadják, úgy jó.“

Szintén néhány évvel ezelőtt Kiss György akkori főbíránk a község házában alóli főutczánk mellett, mivel a községben lefolyó patakon több helyen át kellett jární, egyik felére védművet építtetett, mi által úgy az utat, mint a vízmedret jó karba helyezte, s ezért ma is köszönettel tartozunk volt főbíráknak. Azonban ma senki sem gondol ezen költséges védműre s az egy esetleges árvíz alkalmával meg fog semmisülni. Mit ma megerősítés nélkül el lehetne végezni, az később a halogatás miatt tetemes idővesztéseget és költséget fog igényelni. A védmű fái már megkorhadtak, sok helyen kiromladoztak. Hanem azért az ilyen dolgokkal nálunk nem törődik senki.

A medvék naponként látogatják csordáinkat s szemünk láttára teszik a károkat. Ezt is elnézzük; nincs, a ki a szükséges lépéseket megtegye. Célyszerű volna a pásztorokat löpörrel, puskával és golyóval bőven ellátni. Ezt, úgy tudjuk, a törvény nem tiltja.

Ma már a személy- és vagyonbiztonság Papoleczon nem létezik. Szomorú tapasztalás ez a mai korban. És miért nincs? — kérdezheti valaki. Feleletünk egyszerű: Azért, mert a kik nálunk hivatra volnának ezt megtorlani, azok a fők ebben a dologban. Mit lehet várni ott, hol a nyilvánosság előtt brutális módon megtámadtatik az ember? Mit lehet várni ott, hol fényes nappal beverik az ember ablakát és éjnek idején csendes álmából felverik? Ha így megy, hova fog még fejlődni ez a dolog?

Nálunk a községi tanítók csak tengnek, szervezett éjjeli rendőrségünk nincs; az sincs, ki felügyelne a tűzölőhelyekre. Egyáltalában nálunk fejtelenség uralkodik.

Ezek tények. Ilyeneket hasábszámmá írhatnánk, de nem untatjuk tovább a t. olvasót, hanem felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét az elmondottakra és kérjük azoknak orvoslását.

Z. Y. és Z.

Gábor ur, nem tudva hamarjában elhatározni magát, hogy előbb pipáját rakja-e le, vagy nagy utjából megtért fiát ölelje keblére. Mari ugrált, tapsolt örömében, mint a tizenhét éves kis leányok szoktak; Ágota kisasszony pedig összeszorított ajkakkal elegansan mosolygott, mint a hogy a negyven éves kisasszonyok szoktak.

Elemér, mihelyt nagy nehezen kibontakozhatott öregje karjaiból, beajánlotta kedves barátját: Barna Bélát.

II.

Már egy hete mult, hogy Elemér és Béla barátja a kishidasi jó levegőt s falusi csöndet élvezik. Már egy hete regélget Elemér esténként a nagy utjában hallott és látott csodadolgokról, miket Gábor ur nagy kedvteliséggel hallgat és Gazsi bácsi, ha ilyenkor ő is felvetődik az ebédli terembe, egy-egy „a csepegésit“, „ejha!“ és „hüm!“ kifejezéssel kíséri. Közbe-közbe pedig Mari zongorája mellé csücsül s könnyedén végig szaladva ujjacskáival a billentyűken, eljátszik egy-egy busongó, büvbübbő népdalt, halkan kísérve kellemes csengésű hangjával. Majd Béla veszi elő hegedűjét s csal ki belőle oly hangokat, melyek úgy a szívhez tudnak szólni.

Már egy hete van ez így. És Mari, noha maga sem tudja miért, de napról-napra mindinkább azon meggyőződésre jut, hogy ez a Barna ur egy — becsülésre méltó ifjú ember...

Ő bizony nem ilyennek képzelte a „mérnököt“. Mindig azt hitte, hogy a ki mérnök, az bizonyosan hosszú, sovány, vi-

lágos szöke, pápaszemes és unalmas egy ember. Lám, minő kellemesen csalódott! Hiszen Barna ur nem is hosszú, nem is sovány, nem is világos szöke, pápaszeme sincs, de még nem is unalmas. Szép hullámos barna haja van, sötét szeme, csinos kis bajusza, aztán nemes, bátor magatartása és oly rokonszenves tekintete... egy szóval hasonlít Elemérhez, kinél pár évvel idősebb. És Barna ur szépen is hegedül, meg aztán mindenben jártas; képes bármiről felvilágosítást adni, úgy hogy egy hét alatt többet tanult tőle Mari, mint Ágota kisasszonytól sok, sok év alatt. Pedig szegény Barna ur, mint mondá, árva, nincs senkije, senkije a világon és mindazt, a mivel bír, saját szorgalmának köszönheti. Sokat küzdött, míg ember lett belőle, de lelke tisztaságát mindig és mindenütt megőrizte. Elemér is ezért szereti s nem egyszer mondá már Mari előtt, hogy Béla egyetlen legbensőbb barátja. Száz szónak is egy a vége: — Barna kezd érezni — sőt önmaga előtt be is vallá, — hogy ez a Barna ur... kedves ember.

Egy napon nagy sürgés-forgás támadt a kishidasi udvarban. Egyik kocsi a másikat érte, melyekből csak amugy özönlött a sok jó bácsi, néni, meg a kisasszonyok és urfiak. Az egész környék intelligenciája megjelent és szerencsekíváratokkal hallmozta el a kastély urát. Az öreg Gábor ur születésnapja volt.

Az egyik hintóból özvegy Zsigorásyné született Szilvafáy Zsuzsánna, vagy mint őt a gyerekek „bizalmasan“ nevezni szokták, „Szüzán néni“ szállt ki. Magával hozta

Mindenféle.

— **A csikmegyei gazdasági egyesület** igazgató választmánya f. hó 6-án tartott ülésén a gyergyószentmiklósi kiállítás napjain f. évi október 7-től 14-ig tartó időt tüzte ki. Elhatározottak, hogy a gyergyószentmiklósi gazdakör fel fog hivatni, hogy egy legalább 30 tagból álló állandó kiállítási bizottságot válasszon, mely bizottság az igazg. választmánynyal egyetértőleg fogja a kiállítás ügyeit vezetni. A kiállításra gróf Széchenyi Pál földművelési és báró Kemény közlekedésügyi miniszterek, egyesületi tiszteletbeli elnökök, továbbá Máday Izidor miniszteri osztálytanácsos, egyesületi tiszt. tag is meg fog hivatni. Ugyane gyűlésen elhatározottak, hogy az egyesület a kolozsvári II-ik tenyészállat-kiállításon Deák Ignác választm. tag és Nagy Imre egyesületi titkár küldöttei által fogja magát képviseltetni. Addig is, míg a kiállítás programja szétküldetnek, felhívjuk gazdaközösségünk figyelmét rá. Együttal megjegyezzük, hogy jelen kiállítás alkalmával egy a kiállított állatok, mint termények és iparcikkek díjazására jelentékenyen több és nagyobb díjak lettek megállapítva a múlt évinél. Megyei gazdaközösségünknek minden figyelmét és tevékenységét latba kell vetnie már azon oknál fogva is, hogy az idén sokkal több idegen látogatóra számíthatunk s azért is, hogy meghívandó magas vendégeinknek alkalmuk legyen egyesületünk tevékenységéről és életrevalóságáról közvetlenül meggyőződniek.

— **Csik-Szereda város tisztújítása** f. hó 9-én tartatik meg. Az érdeklődés csekély, majdnem semmi a tisztújítás iránt, miután új jelöltök idáig nem igen jöttek forgalomba. Valószínűleg minden marad úgy, a mint volt.

— **Dr. Bochkor Károly**, az alsókerület országgyűlési képviselője, f. hó 5-én tartotta beszámolóját Kozmáson, Szt. Márton-községben a választók nagy számmal jelentek meg a beszámoló meghallgatására s lelkes éljenések által kísért üdvözlőbeszédekkel fejezték ki képviselőjük iránti rokonszenvedését és ragaszkodásukat. Kozmáson Bardocz István, Szentmártonon Márton Ferencz, Szentgyörgyön Nagy Lajos és Menaságon Benedek Gábor intéztek beszédeket a választók nevében képviselőjükhez. 7-én Tusnádon tartotta beszámolóját, hol hasonló fogadtatásban részesült, 12-én pedig a kácsi községekben fog beszámolni.

— **A Br. Orbán Balázs** tulajdonát képező Szejké fürdő (Sz. Udvarhely mellett) e hó 25-én, Kossuth Lajos nagy hazánkfa nevenapján, a függetlenségi párt tagjai bankettet rendeznek. Lesz tűzijáték, táncz, zene és végre jó kedv minden áron. Az érdeklődőket szívesen látják.

— **Az erdélyi felsőnépiskolák** tantestületei a folyó hó 19-én kezdődőleg Budapesten tartandó országos tanítógyűlésre képviselőül Nagy Imrét Csik-Szeredából és Bede Dánielt Hosszufaluból választották meg.

— **Székykereszturi** Pap János és neje Szoboszlói Laura e hó 2-án tartották ezüstkodalmukat. Mi is sok szerencsét és áldást kívánunk az általánosan tisztelt és szeretett párnak.

— **A gyergyótekerőpataki tűzkárosultak** között többen vannak, kik az „Adria” nevű biztosító intézetnél hat évre oly feltétel alatt biztosítottak, hogy az első év ingyen s csak a következő évben áll be a rendes díjak fizetése. Ilyképen a biztosító társaság mintegy 22.000 forint lévén érdekelve, kiváló dícséretére válik, hogy ügynökeit a pénzzel már a helyszínére küldötte s a tűzkárosultak közt a biztosítás értelmében a károkat már kifizette.

— **A csikszögödi fürdő** f. hó 4-én a madéfalvi emlék és a tekerőpataki tűzkárosultak javára rendezett tánczvigalom fényesen sikerült. Közönség nem remélt nagy számban jelent meg. Különösen Szépvízről sokan voltak. Csak egyet nem tudunk megmagyarázni magunknak, azt, hogy a sze-

redai közönség egy nagy része tündetőleg maradt el az estélyről. Hogy miért, azt — meglehet — ők jobban tudják, mint magunk. A tiszta jövedelem száz forinttra tehető.

— **Tüz.** Alesernátonban Timár Andrásné csüre ismeretlen okból f. hó 7-én meggyült s 2 szomszéd csürrrel együtt elégett.

— **Borszéken** — mint leveleznők írja — a „tánczolhatnék” ifjuság tombolával és tánczczal összekevert sétahangversenyt rendezett a tekerőpataki tűzkárosultak javára, melynek nagy munkával és izzadással szerzett eredménye 330 ft tiszta jövedelem lett. Honfiak és nem honfiak, magyarok és nem magyarok, semiták és antisemiták siettek segíyezni a szerencsétleneket. Éljenek!

— **A gyergyótekerőpataki tűzkárosultak** javára Paal István csikszeredai kir. adófelügyelő 5 ftot vettünk. Mit ezennel nyugtatványozunk s érte a szerencsétlenek nevében köszönetet mondunk. Rendeltesse helyére fogjuk juttatni.

— **Kutkeresztelés.** Mint az „Egyetértés”-nek Borszékéről írják, ott szombaton, e hó 11-én, kut-keresztelés lesz; ugyanis az erdei kutat József főherceg nevére ünneplésen elkeresztelik. A keresztelő napján fényes lakoma és kiválóság is lesz.

— **Az Olta fult.** Albert Bónián cs. szentkirályi körjegyző érzékeny csapás érte. Lajos nevű 8 éves fia f. hó 3-án fürdés közben az Olta fult.

— **Széky-Keresztur vidékén** is az aratás jó nagy részben immár lejárt. Az eredmény nagyobb részt jó, de mindenütt közepes, kielégítő termést konstátálnak.

— **Vízbe fult.** Csikszatószegei Koródi Máté szolgája csekefalvi Miklós Mihály július 25-én állítólag öngyilkos lett. Holt testét 29-én találták meg az Olta-ban. Négy nap alatt a halak, rákok és más vízi férgek úgy összemarczangolták arcát és egész testét, hogy a hozzátartozók is csak alig ismerhették fel. A mi halaink és rákjaink bezzeg nem oly kiméletesek, mint a Tisza-beliak, melyek Solymosi Esztert hónapokon keresztül nem bántották.

— **A kolera.** Szomorú hírek érkeznek a koleraól megtámadott helységekből. Rossettában veszedelmes fordulatot tett a járvány; 18,000 lakosra mindössze két orvos esik. Damiettában nagy az éhség. A szegény lakosok elhullott állatok húsát eszik, nehogy éhen haljanak. Ugyanezt jelentik Ismailiából is. Kairóból azt sürgönyzi dr. Hunter főorvos, hogy a járvány szünőfélben van, de hozzáteszi, hogy a betegségek 24 óra óta rosszabbra fordultak.

— **Megjelent** a sepsiszentgyörgyi államilag segélyezett s mulakatos tanműhelyvel kapcsolatos polgári fiúiskola „Értesítő”-je az 1882—83-ik tanévről. A gondnokság megbízásából szerkesztette Simó Dénes igazgató. Az intézetet a lefolyt tanévben 110 növendék látogatta. Tandíjfizetés alól egészen vagy részben felmentett 53 növendék. A mulakatosság s esetleg az általános rajz tanítójává Téglás József neveztetett ki. A jövő tanév kezdetén az intézet V-ik osztálya is meg fog nyitni. A beiratások a jövő tanévre szept. 3-án kezdetnek meg s tartanak 6-áig. Az I. osztályba olyan növendékek vétetnek fel, kik legalább 9 évesek s iskolai bizonyítványt mutatnak fel arról, hogy 4 elemi osztályt jó sikerrel végeztek; különben felvételi vizsgát kell tenniük. A polg. iskola IV. osztályát bevégezett tanuló, ha szakiskolába akar átmenni, át léphet: a) a tanítóképezdebe; b) a kereskedelmi iskolába; c) az orsz. mintarajztanodába; d) a közép-ipartanodába; e) a cs. kir. hadapród-iskolákba. — Felhívjuk a szülők figyelmét ezen intézetre.

— **Új élcslap** indult meg Kolozsvárt f. hó 1-én; czime: „Satyr”; felelős szerkesztő és laptulajdonos: Törös Tivadar. Mint felhívásában írja, kabinetjében „minden számban egy vidéki „nagy alak”-ot hoz, képpel és szöveggel a mamelukok és nem azokkal, a képviselők és otthon bölcse-

kedők táborából. A száz s oláh nemzetiségi agitációk komolyságának élet két állandó képpel adjusztírozott alak fogja elvenni. Nevetségest nevetségessel igyekszik gyógyítani. Megindítja a harcot az uzsorások ellen.” Előfizetési ára: egész évre 8 ft, félévre 4 ft, negyedévre 2 ft; egyes szám ára 15 kr. Ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

— **A k. vásárhelyi takarékpénztár 1883. évi jul. havi üzletforgalmának kimutatása.** Bevétele: pénzkészlet jul. hó 1-én 5963 ft 50 kr, betétekből 23,677 ft 41 kr, váltókért 101,717 ft, előlegekből 2306 ft, zálogkölcsönökből 287 ft, kamatokból 2558 ft 28 kr, illetékekből 1372 ft 55 kr, részvénydíjból 2 ft, kezelési költségéből 58 ft 56 kr, visszeszámitolt váltókért 2580 ft, jelzálog kölcsönből 16,530 ft, költség számlára 219 ft 43 kr, állami illetékre 3 ft 18 kr. Összesen 127,274 ft 91*kr. Kiadás: betét-visszafizetésekre 7332 ft 55 kr, betéti folyó kamatra 6 ft 20 kr, váltókra 95,256 ft, előlegekre 2278 ft, kamatokból 287 ft, osztalékra 3902 ft 50 kr, kezelési költségére 95 ft 69 kr, tisztí fizetésre 200 ft, visszeszámitolt váltókra 21,550 ft 58 kr, jelzálog kölcsönre 16,560 ft, visszaváltókamatra 327 ft 65 kr, 6% kamatra megtérítés 20 ft 60 kr, költség számlára 116 ft 96 kr, 10% állami illetékre a betéti % után 699 ft 21 kr, posta-díj 7 ft 62 kr, egyenlet: pénzmaradvány 8634 ft 35 kr. Összesen 157,274 ft 91 kr. K. Vásárhely, 1883. jul. 31-én. Bányay F.

— **Az országos színészeti tanoda** jövő tanfolyamára jelentkezők beiratására f. év szeptember hó 3., 4., 5-ik napja tüzetik ki és pedig naponként délután 3 órától 5 óráig. A főlveteli vizsga tartatik szeptember 6-ik napján, d. u. 3 órától az intézet helyiségében. Az intézet helyisége Budapest, kerepesi út nemz. színházi bérház III. em. 18-ik ajtó. Ismételve megjegyeztetik, hogy a kik az új szervezet iránt tájékozást óhajtanak, forduljanak szóval vagy írásban az orsz. színészeti tanoda titkárához, ki is az új alapszabályokat készséggel megküldi. Írásbeli megkereséseknél a név, cím, lakhely és utolsó posta tisztán és olvashatólag kiírandó. Az orsz. színészeti tanoda igazgatósága.

— **A zsidók Oroszországban.** Az orosz kormány legújabb rendelettel megtiltá a zsidó gyámoknak és más vallású munkásoknak, hogy orthodox vallású munkásokat alkalmazzanak. Ezt a rendeletet azzal indokolja, hogy az ily szolgálásban levő munkások elidegenkednek a saját vallásuktól.

— **Kézdi-Vásárhelyt** az ugynevezett „Hungária” bor- és söracsnak albrétbe adandó. Bővebben Szotyori István bérlnél értesülhetni.

Füüdővendégek névjegyzéke.

Borszék.

— III-ik közlemény. —

Borszéki Antal és neje pénzügyi titk., Budapest. Ján Nicolescu, nyugalmazott, Jassy. Nyárádi Lajos tornatanár, Kolozsvár. Özv. Csiki Jánosné birtokosnő, M. Vásárhely. Schvarcz Izrael kereskedő, Sz. Régen. Sente József tanár, Budapest. Csathó József tengerész főhadnagy, Pola. Szász Károly tanár, Csik-Somlyó. Gyertyánffy Ede kereskedő, Brassó. Moldován Gergely tanfelügyelő, Torda. Gr. Haller György birtokos, M. Ugra. Osztián Kristóf kereskedő, Torda. Osztián Viktor technikusk, Torda. Markaly Antal káplár, Ditró. Wagner Régina magányzó, Szász-Régen. Jakobi Gergely birtokos, Ó-Toplica. Konrád Gyula kereskedő, Kolozsvár. Id. Bodó Károly birtokos, P. Ilva. Fejér Sándor birtokos. Bereczk. Lázár Péter keresk., Gy.-Szentmiklós. Heller Jákob kereskedő, Arad. Victorine Bock nevelőnő, N.-Szeben. Mandel Mór keresk., M.-Ujvár. Gáspár Balázs tanár, Torda. Perdik Adolf órász, Budapest. Nyegruz Lukács kereskedő, Kolozsvár. Ajtai Gyula városi tanácsnok, M.-Vásárhely. Schvartz Herman kereskedő, M.-Vásárhely. Temesvári István postamester, Sz.-Ujvár. Todorik Lukács hivatalnok, Sz.-Ujvár. Baruch Albert keresk., Gy.-Fehérvár. Gajzágó Antalné birtokosnő, M.-Vásárhely. Dragoman Kristófné kereskedőnő, M.-Vásárhely. Osztián Béla gyógyszerész, Torda. Jakabos Vilmos k. táblai s. fogalmazó, M.-Vásárhely. Pap Elek kir. törv. aljárásbíró, M.-Vásárhely. Br. Bánffy Zoltánné főispánné, Berecztelke. Gr. Teleky Póli birtokosnő, Sáromberke. Hardon k. a. nevelőnő, Sáromberke. Hász Sándor ügyvéd, Arad. Dr. Robiesek Agost ügyvéd, Arad. Seibriger Luiza, kereskedő, Szász-Régen. Kauders Károly kereskedő, Maros-

Vásárhely. Dávid J. Benvenisti typograph, Krajova. Adler Ph. Lipót pénzváltó, Brassó. Csató István vámszedő, Tölgyes. Kádbó Vidor körjegyző, Tölgyes. Elthes Jakab kir. aljárásbíró, Csik-Szereda. Márkovich Lajos fatereskedő, Szeged. Kis János kereskedő, Gy.-Szentmiklós. Gaal Sándor jogász, Kolozsvár. Kondray István kereskedő, Maros-Vásárhely. Dániel Joáchim tanár, Kolozsvár. Kis Lajos magányzó, Turkeve. Tamási István tanárjelölt, Kolozsvár. Dr. Báthori Béla orvos, Gy.-Alfalu. Özv. Urmánczi Jánosné kereskedőnő, Ó-Toplica. Gubodi Gyula kereskedő, M.-Vásárhely. Ifj. Csiki Gerő kereskedő, M.-Vásárhely. Antal János törv. bíró, Maros-Vásárhely. Genosi Gyula adóhivatali ellenőr, Erzsébetváros. Dájbukát János ügyvéd, M.-Vásárhely. Rajesányi Albert birtokos, Mened. Calmuski Zsófia birtokosnő, Pietra. Lázár Menyhért ügyvéd, Gy.-Szentmiklós. Poljanszki Dénes csendőrhadnagy, Csik-Szereda. Stopu Györgyné k. adóvégrehajtóné, Sz.-Régen. Wermescher György kereskedő, Sz.-Régen. Mezei Géza orvosnővendék, Gyó-Ditró. Puskás Lajos joggyakornok, Gy.-Sztmiklós. Rafel Jakabné kereskedőnő, Gogán-Váralja. Temesvári M. ker. M.-Vásárhely. Ifj. Geringer Ferencz kereskedő, Gy.-Szentmiklós. Molnár Leontine tanárnő, Budapest. Br. Bornemissza Andor birtokos, Abafája. Stein Ceczelia kereskedőnő, M.-Vásárhely. Bodó Mózes kir. aljegyző, Sz.-Régen. Kohn Berta kereskedő, Tóvis. Dr. Pethő József ügyvéd, K.-Vásárhely. Kőnczei Domokos birtokos, F.-Volál. Paleologu Michel, ügyvéd, Bukarest. Petrescu Constantin birtokos, Bukarest. Kalina Emmánuel birtokos, Pietra. Todu Vaszilie ügyvéd, Pietra. Özv. Lakatos Jánosné polg. isk. igazg. Csik-Szereda. Csegezi Mihály kir. járásbíró, Torda. Angi András földész, Szt.-Miklós. Bede Károlyné birtokosnő Kutyfalva. Czetz Miklósné birtokosnő, M.-Vásárhely. Gr. Lázár Jenőné birtokosnő, Medgyesfalva. B. Rocneanu tanító, Plojest. Gruber József bányabiztos, Verespatak. Pál Nándor bívész, Budapest. Marinovits Ekaterina birtokos, Szász-Régen. Crisianu Eugén birt., Berkenyes. Giacomuzzi Vigilio, vállalkozó, Toplica. Oláh Antal tanár, M.-Vásárhely. Boga Károly tanár, B.-Hunyad. Formescu Mária bérlnő, Pietra. Jonescu Miklós volt román külügyminiszter tanár, Jassy. Barozzi tábornok, Bukarest. Mentovich Elek könyvelő, M.-Vásárhely. Mentovich Ferencz tanárjelölt, M.-Vásárhely. Csernát Sándor szíjgyártó, M.-Vásárhely. Hochschild Lajos tanár, Gy.-Szentmiklós. Nagy Tamás s. szolgabíró, Gy.-Szentmiklós. Sándor Kálmán k. táblai fogalmazó, M.-Vásárhely. Szalay Ottó pénztárnok, Czegléd. Gombos Vilmos keresk., Czegléd. Simai L. Pál haszonbérlnő M.-Madaras. Misselbacher Nándor kir. gondnok, Torda. Pótsa Gyula szolgabíró, K.-Vásárhely. Eperjesi Pál községi bíró, Keselnek. Jager Vilmos cipész, M.-Vásárhely. Málk István kereskedő, Gy.-Remete. Kis János esperes plebános, Egyek. Dr. Joan S. Paul tanár, Káransebes. Antoniu Vestimianu canonok, Balázsfalva. Csiky Lajos könyvkereskedő, M.-Vásárhely. Bartalus István tanuló, Magyaró. Havas Jakab állatorvos, Ditró. Verzár János szigorló orvos, Maros-Vásárhely. Lázár János kereskedő, Ditró. Pipi Th. Arton ügyvéd, Románia. Hilibi Gál János kuriai bíró, Budapest. D. Szőlősi István gyógyszerész, Budapest. Ch. H. Lack kereskedő, Monyest. Ignér Armin kereskedő, Bakau. Br. Bornemissza Ignáczné birtokosnő, Kolozsvár. Özv. dr. Machik Béláné szül. br. Bornemissza Zsuzsanna birtokosnő, Kolozsvár. Báró Kemény Gábor m. kir. közlekedési miniszter, Budapest. Tolnay Lajos a m. kir. áll. vasutak vezérigazgatója, Budapest. Puky József miniszteri titkár, Budapest. Losonczy Dénes állami főmérnök, Budapest. Mikó Bálint főispán, Csik-Zsögöd. Pencovici tábornok, Románia. Pogány György főispán V.-Hunyad. Nagy Béla pénzügy-igazgató, Kolozsvár. Br. Apor Gábor főjegyző, Köröspatak. Bódi Gergely kormánybiztos, Veresmart. Nicolae Gridov birtokos, Pietra. Pál Károlyné tanárnő, M.-Vásárhely. Liptay Endre kereskedő, Kolozsvár. Összesen 637.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői izenetek.

Ugron Gáspár, Bikkfalva. Csak tessék azt a kiadóhivatalnak küldeni. Termésről írjak-e valami kitűnt?

S. F. Marosszék. Láttam, olvastam: nem új. Még tavaly megcáfoltam az „Erdélyi Értesítőben”.

Meskőné, Kolozsvár. Irjon aztán szíven valamit az utazás felől.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

